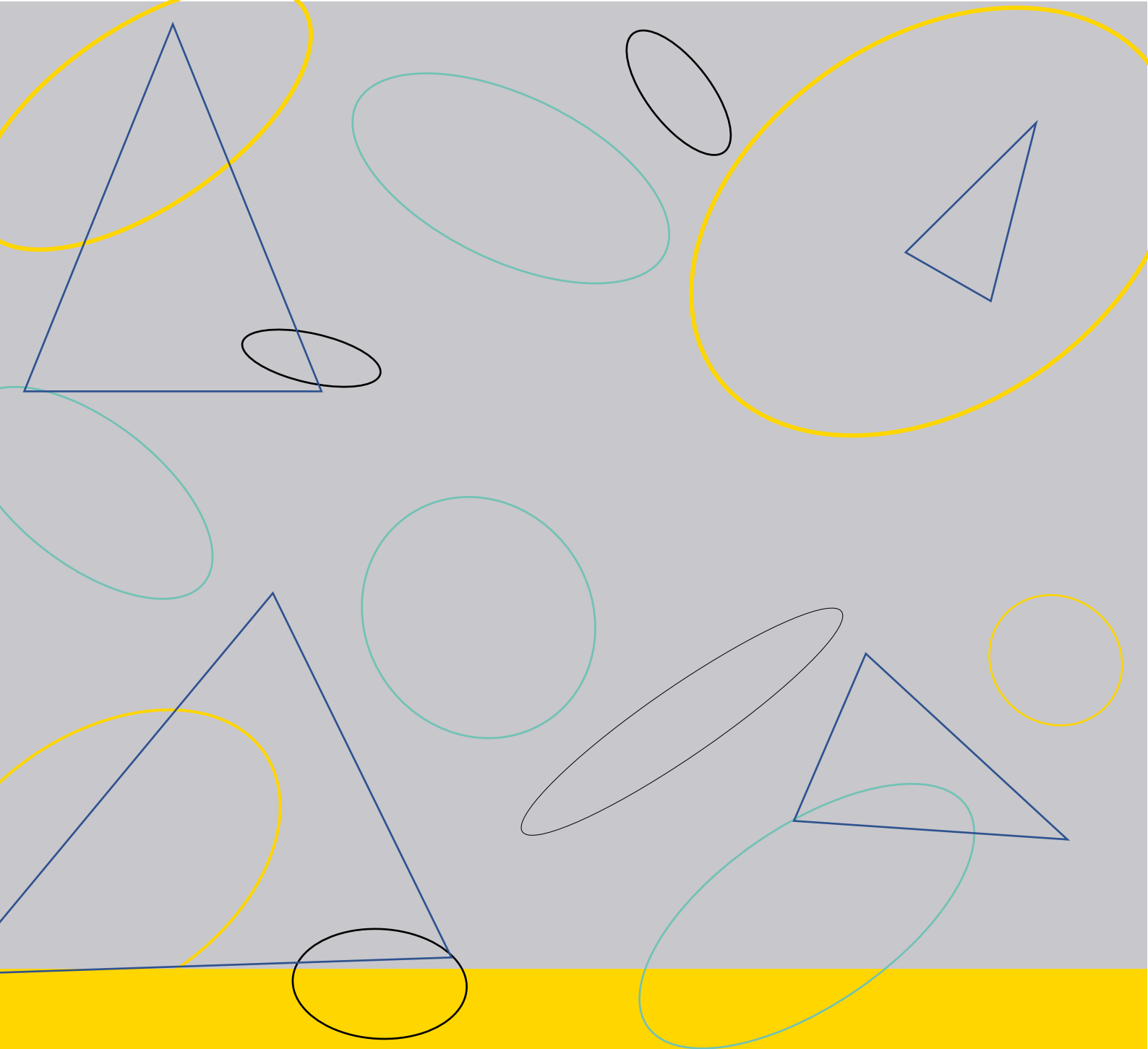

Kvalitetsmelding 2023

For barnehagene i Melhus

MELHUS
KOMMUNE

Forord

Kvalitetsmelding for barnehagene er en del av Melhus kommunes kvalitetsvurdering, og er en årlig melding om hvordan arbeidet drives og hvilke faktorer som ligger til grunn for å vurdere kvaliteten.

Barnehageeieren har etter barnehagelovens § 7 ansvar for at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. Denne meldingen settes også i sammenheng med internkontrollen, hvor vi skal dokumentere i den formen og det omfanget som er nødvendig, samt evaluere og se på behov for å forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

Kvalitetsmeldingen beskriver mål for arbeidet i barnehagen og gir en oversikt over tilstanden på noen områder gjennom det tilgjengelige tallmaterialet. Data hentes fra Basil (BASIL er Utdanningsdirektoratets innrapporteringssystem for barnehager. Alle barnehager skal levere årsmeldingsskjema per 15.desember hvert år), SSB KOSTRA tall, Utdanningsdirektoratet sin rapportportal og årsmelding fra barnehagene, foreldreundersøkelsen, Melhus kommunes medarbeiderundersøkelse og tall fra personal.

Overordnet mål for Melhus kommune er at kommunen skal ha gode, tilpassede tjenester til barn/unge, voksne og eldre (økonomi- og handlingsplan 2023-2026), og herunder delmål som operasjonaliseres både på sektornivå og enhetsnivå. Barnehageloven, rammeplanen og kommunale og lokale planer gir rammer for hva et godt barnehage tilbud skal være, og barnehagene skal til enhver tid drives etter gjeldende lov og avtaleverk.

I Melhus gikk det per 15.12.23 917 barn i barnehage, fordelt på 13 kommunale barnehager, 3 ordinære private barnehager og 1 privat familiebarnehager. På grunn av lovendring har vi økt fra 11 til 13 kommunalbarnehager, idet Lundamo og Rosmælen har to hus som nå er registrert som egne enheter. Trolltoppen familiebarnehage ble lagt ned i 2023.

Kvalitetsmeldingen er en oversikt over en del av kvaliteten i barnehagene i Melhus, der kommunen som eier kan bruke dokumentet som et grunnlag for prioriteringer i økonomi- og handlingsplanen og som kunnskapsgrunnlag for barnehagen, rådmannen og politisk nivå.

Innhold

Barnehagekvalitet	4
1.1. Ulike former for kvalitet	5
1.2. Mål for kvalitetsarbeidet	6
2. Kvalitetsutvikling REKOM	7
2.1. REKOM, kompetanseutvikling i barnehagesektoren i Melhus kommune.	8
Barnehagene i Melhus har i 2023 hatt et felles tema – «Barnets stemme».	8
3. Felles oppvekstfokus i Melhus.....	8
3.1. Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis	8
3.2. Strategisk plan for tverrfaglig samarbeid	9
3.3. Erasmus +	11
4. Foreldreundersøkelsen 2023.....	12
5. Nøkkeltall for 2023	13
6. KOSTRA Barnehage 2023.....	13
7. Tilsyn etter lov om barnehager	16
8. Barnehagens ansatte	17
Personalets ansvar og oppgaver.....	18
9. Barn og foreldres medvirkning	18
10. Minoritetsspråklige barn	20
11. Spesialpedagogisk hjelp.....	21
12. Opptak, kapasitet og prognoser	23
13. Satsningsområder	24

Barnehagekvalitet

Barns trivsel og utvikling i barnehagen er målet for alt kvalitetsarbeid i barnehagesektoren. Det er barnehageloven med forskrifter herunder rammeplanen som definerer kvalitet i barnehagen. Barnehagene skal bruke rammeplanen som utgangspunkt for sitt arbeid, og skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannings som grunnlag for allsidig utvikling. Samisk språk og kultur fikk en mer fremtredende plass i rammeplanen i 2017.

Søbstad (2002) har i sin beskrivelse av barnehagekvalitet med viktige aktører.

«Med barnehagekvalitet menes barnas, foreldrenes, og de ansattes oppfatninger av og erfaringer med barnehagen og i hvilken grad barnehagen oppfyller faglige og samfunnsmessige kriterier på hva en god barnehage».

I barnehageloven § 1 finner vi formålsparagrafen. Den innleder med at «barnehagen skal i samarbeid med og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannings som grunnlag for allsidig utvikling».

Rammeplanen for barnehagen understreker at barnehagens arbeid skal planlegges, dokumenteres og vurderes. Vurderingene skal bygge på diskusjoner og refleksjoner i hele personalgruppa basert på pedagogisk dokumentasjon.

Målet er å utvikle kvaliteten gjennom barnehagens mål, innhold og oppgaver som er definert i nevnte lover og planer.

1.1. Ulike former for kvalitet

Vi deler kvalitetsbegrepet inn i struktur, prosess, resultat kvalitet og orienteringskvalitet.

Strukturkvalitet	Prosesskvalitet	Resultatkvalitet	Orienteringskvalitet
For eksempel: Bemannings Kompetanse Inne- og uteareal Lokaler og utstyr Gruppestørrelse Organisering	For eksempel: Samhandling og relasjoner Utviklingsarbeid Godt samarbeid mellom hjem og barnehage	For eksempel: Barns trivsel Barns språklige, kognitive og sosiale utvikling	For eksempel: Grunnsyn og holdninger Refleksjon, evne til dobbeltkretslæring (Argyris og Schön) Pedagogisk skjønn og ansattes profesjonalitet

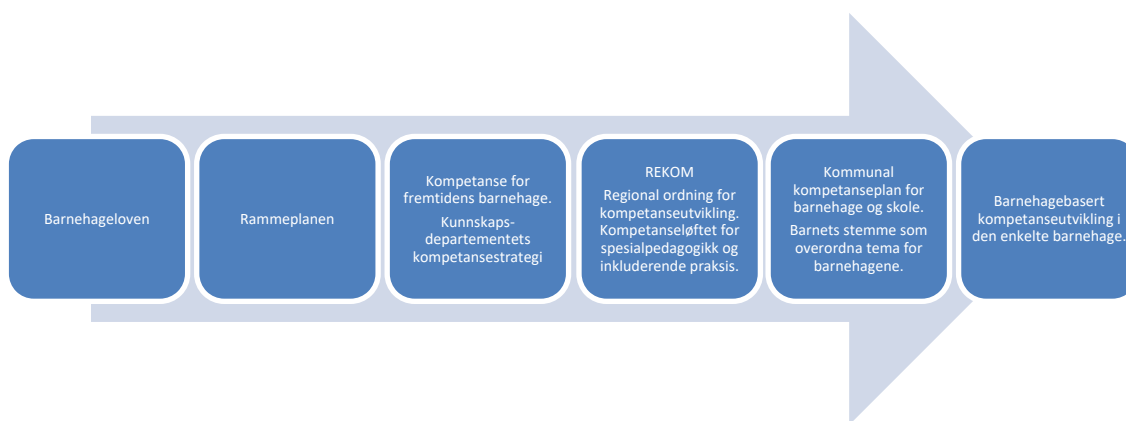
Universitetet i Stavanger kom i 2019 med en rapport etter en gjennomført kvalitativ dybdestudie, GoBaN-prosjektet (Gode barnehager for Barn i Norge). Studien ble gjennomført i tiden august 2016 til oktober 2019, og forskerne bak rapporten (Alvestad et.al) kom frem til kjennetegn på barnehager med høy kvalitet.

Studiens hovedresultater viser oppsummert at gode barnehager er kjennetegnet av høy kompetanse, profesjonell entusiasme, felles mål og retning for det pedagogiske arbeidet, en helhetlig tilnærming til barns omsorg, lek og læring, en vektlegging av å være ute, naturopplevelser, en klar ledelse av personalgrupper og barnegrupper, strukturering av hverdagen tilpasset barna, en organisering i mindre grupper for aktiviteter og lek, både voksen- og barneinitierte aktiviteter, et personale som samarbeider godt både internt, med foreldrene og med eksterne parter, samt fokus på barns perspektiv, barns medvirkning og trivsel.

Samlet sett tar denne studien opp i seg, at de fire ulike kvalitetsbegrepene overfor er viktige for en helhetlig kvalitetsmåling.

1.2. Mål for kvalitetsarbeidet

Barns trivsel, utvikling og dannelse er målet for alt kvalitetsarbeid i barnehagesektoren. Dette målet er uttrykt i barnehageloven og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Når man ser på de ulike kvalitetene og hva som måles kvantitativt, så er det en utfordring å måle de kvalitetene som omhandler relasjoner, grunnsyn, holdninger og det å være en lærende organisasjon. Relasjoner mellom barn og ansatte er også en opplevd kvalitet sett fra foreldres ståsted (foreldreundersøkelsen).

De nasjonale satsningsområdene har også betydning for prioriteringer og mål for kvalitetsarbeidet i barnehagene. Disse målene er politisk bestemt og er beskrevet i «Kompetanse for fremtidens barnehage, revidert strategi for kompetanse og rekruttering 2023-2025» ([Kompetanse for fremtidens barnehage \(regjeringen.no\)](https://www.regjeringen.no/no/tema/kompetanse-for-fremtidens-barnehage))

For å nå det overordnede målet vil regjeringen at:

- minst 50 prosent av de ansatte i barnehagen skal være barnehagelærere
- minst 25 prosent av de ansatte i barnehagen skal være barne- og ungdomsarbeidere

- andelen styrere og barnehagelærere med mastergrad i barnehagen øker
- alle ansatte i barnehagen får mulighet til kompetanseutvikling
- alle barnehager utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling

Sektormål, satsningsområder, lov og rammeplan gir rammene for hva som er kvalitet i barnehagen. Kvalitetsarbeid handler om å oppfylle disse målene.

I Melhus nås kvalitetsmålene blant annet gjennom kompetanseheving:

- **Videreutdanning for assistenter.** Fagarbeiderutdanning
- **Videreutdanning for barnehagelærere.** I Melhus tok 7 ansatte videreutdanning våren 23 og 11 ansatte videreutdanning fra høsten 2023
- **Videreutdanning for styrere.** Melhus har en ansatt som startet på styrerutdanning i 2023
- Kurs og veiledning fra Statsforvalteren for barnehagemyndigheten
- Barnehagebasert kompetanseutvikling for alle ansatte, REKOM, som også inkluderer Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende fellesskap

2. Kvalitetsutvikling REKOM

Barnehagene i Melhus er en del av REKOM (regional kompetanseutvikling) i Gauldalsregionen. Denne tilskuddsordning skal legge til rette for et styrket samarbeid gjennom partnerskap mellom alle aktørene i barnehagesektoren, om å utvikle gode kompetansetiltak. Dette nettverket, som består av seks kommuner, får en viktig rolle i arbeidet med kompetanseplanen. Kompetanseutviklingstiltakene skal bidra til å realisere rammeplanens intensjoner og krav, og store endringer i barnehagesektoren har ført til økt kompetansekrav i barnehagene.

"En god barnehage krever kompetente ledere og faglig reflekterte voksne. De ansattes kompetanse er den viktigste enkeltfaktoren for at barn skal trives og utvikle seg i barnehagen. Et kompetent personale vil kunne se, anerkjenne og følge opp barna i deres

utvikling. Å investere i de ansattes kompetanse er derfor å investere i barna» (Kompetanse for fremtidens barnehage- Strategi for kompetanse og rekruttering 2023-2025).

Den statlige strategien skal legge grunnlaget for en systematisk satsing på kompetanse og rekruttering i barnehagesektoren i tidsrommet 2023-2025. Strategien legges til grunn for Gauldalsregionens utarbeiding av konkrete planer for felles kompetanseutviklingstiltak.

2.1. REKOM, kompetanseutvikling i barnehagesektoren i Melhus kommune.

Barnehagene i Melhus har i 2023 hatt et felles tema – «Barnets stemme».

Fra høsten 2023 har tre barnehager (Eid, Kosekroken, Flå og Tambartun) hatt samskaping med DMMH, med søkelys på egne valgte områder innenfor temaet «Barnets stemme». De tre barnehagene har hatt veiledning og prosess med DMMH, og deler erfaringer underveis med de andre styrerne. Målet er å gjennomføre samskaping med alle barnehagene i Melhus i samarbeid med Universitets- og høyskolesektoren de neste årene.

3. Felles oppvekstfokus i Melhus

3.1. Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Kompetanseløftet er et tiltak for ledere og ansatte i barnehager, skoler og PP-tjenesten, og skal bidra til at den spesialpedagogiske hjelpen er tett på de barna som har behov for det.

Målet er at alle barn og unge opplever et godt tilpasset og inkluderende tilbud i barnehage og skole. Kompetanseløftet består av tilskudd til kollektiv etterutdanning, utvikling av

relevante nettressurser og kompetansepakker, og videreutdanningstilbud i spesialpedagogikk.

Statped har utviklet to refleksjonsverktøy for inkluderende praksis, et for skole og et for barnehage. Verktøyene kartlegger skolars/barnehagers inkluderende praksis ved at personalet fyller ut et digitalt påstandsskjema. Refleksjonsverktøyet "Inkluderende praksis" er et rådgiververktøy som PPT og Statped kan bruke i sitt systemrettede arbeid med å fremme inkluderende læringsmiljø i barnehager og skoler. Inkluderende praksis ble tidligere omtalt som et analyseverktøy. Link til informasjon om verktøyet:

[Inkludering | statped.no](https://statped.no/inkludering)

I Melhus har PPT ved tidligere leder Grete Thomassen drevet dette arbeidet sammen med rådgivere i PPT. Målet er at alle enheter skal gjennomføre denne inkluderingsanalysen innen 2025. Hilde Therese Wahl, avdelingsleder for PPT, har tatt over dette arbeidet fra januar 2024.

Skreddersøm er et prosjekt som har vært gjennomført i Melhus, hvor det er gjort en analyse av feltet. Der fikk vi ut en analyse over tall, årstall, antall oppmeldinger, antall aktive saker og hvilke ulike grunner som forelå for oppmelding. Antall jenter og gutter var også med i analysen. På bakgrunn av dette er det gjort et arbeid med pedagogisk rapport, oppmeldingsskjema, enkeltvedtak og det er sett på praksis på enhetene og i PPT.

3.2. Strategisk plan for tverrfaglig samarbeid

Strategisk plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggende arbeid barn og unge 2022-2025 skal bidra til at:

- Barn og unge som trenger hjelp, blir oppdaget tidlig og får hjelp uavhengig av om utfordringene gjelder lærevansker, psykisk eller fysisk helse, familiesituasjon eller annet.
- Barn og unge og deres familier/foresatte får den helhetlige oppfølgingen de trenger av ulike tjenester, uavhengig av hvor tjenestene er organisert.
- Alle barn opplever et godt og inkluderende oppvekst-, leke- og læringsmiljø.

- Ungt utenforskap motvirkes

Målgruppen for planen er innbyggere, ansatte og politikere i Melhus kommune.

Arbeidet med å utarbeide Strategisk plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggende arbeid barn og unge 2022- 2025 har involvert flere tjenester knyttet til barn og unge, og med særlig fokus på forebyggende arbeid, tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid.

[Strategisk plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggende arbeid for barn og unge - Melhus kommune](#)

ICDP (International Child Development Programme).

ICDP foreldregruppe er et enkelt, helsefremmende og forebyggende program med mål om å styrke omsorgen og oppveksten for barn og unge.

Programmet gir ingen ferdig oppskrift eller fasit. I stedet fungerer det som et verktøy som støtter foreldre til å finne og være trygg i egne løsninger.

ICDP tar utgangspunkt i «Huset» som en metafor på barnet. Huset illustrerer åtte temaer for godt samspill og fungerer som byggesteiner for tre dialoger.

Disse bygges nedenfra. Først bli bevisst på tomten, deretter bygge grunnmuren, så etasjer og til slutt taket. Tomten vi bygger huset på, er hvordan vi oppfatter barnet. Her ligger verdiene og erfaringer vi som omsorgspersoner tar med oss fra vår kultur, vår familie og våre egne opplevelser. Noen erfaringer er gode, noen er ikke så gode. I ICDP blir vi gjort bevisste på hva dette betyr for meg som omsorgsperson.

Rapport ICDP 2023

Foreldregrupper:

0-5 år	9 foreldre	2 foreldreveiledere
1.-4 klasse	8 foreldre	helsesykepleier/ foreldreveileder
5.-8 klasse	7 foreldre	2 helsesykepleiere
Ungdomsgruppe	8 foreldre	2 foreldreveiledere

Veilederopplæring:

To ansatte fra arbeid og helse er under sertifisering for å bli trenere i ICDP, det betyr at kommunen kan benytte egne ansatte til opplæring av nye ICDP-veiledere.

15 personer er under sertifisering som veiledere.

Gjennom informasjon på styrernettverk, er det tydelig at dette er en veiledningskompetanse som er ønsket ute på alle barnehagene. Det kreves ressurser for å gjennomføre foreldregrupper ute på enhetene, da disse foregår på ettermiddag og kveld. Dette gjelder også gjennomføring av sertifisering. Det meldes om at denne kompetansen er viktig i det daglige på barnehagene, og inn mot foreldresamtaler.

3.3. Erasmus +

I november 2023 reiste 27 barnehageansatte fra Melhus til Aalborg for å studere barnehager og få innsikt i overordnede planer, målsettinger og faglig arbeid i kommunen, innen barnehagetilbudet. Reisefølget besto av styrere i barnehagene, en pedagog eller styrerassistent fra hver barnehage, samt en enhetsleder og en rådgiver. Vi fikk et godt samarbeid med utviklingskonsulent og leder ved Fagcenter Børn og Unge, samt pædagogisk utviklingskonsulent og uddannelsesleder ved UCN (uddannelsesinstitution-pædagoguddannelsen og efteruddannelse af pædagoger). De bidro med å sette sammen program for oss, samt sette oss i kontakt med 14 ulike barnehager som vi skulle besøke.

Det ble gjort et forarbeid på styrernettverk, med å komme frem til en kommune i Danmark, som hadde et faglig grunnlag som vi hadde lyst å se nærmere på, og vi hadde samlinger både med styrere og deltakende pedagoger for å sette oss mål for turen, samt måter vi skulle observere og dokumentere funnene på.

Vi hadde samlinger underveis på turen, samt i etterkant, der vi så på læringspunkt og funn som ble gjort, og hva vi skulle ta med oss videre. Flere av de metodene som vi så, blir tatt videre inn i enkelte barnehager og utprøvd. Samtidig så vi også at våre barnehager hadde

kommet lengre på noen områder, og at de danske barnehagene har andre rammer og forutsetninger enn det vi har.

I tråd med REKOM og det vi så på turen, så har vi justert felles overordnet fokus til å handle om «Inkludering». Dette er en paraply som hele Gauldalsregionen har som fokus, også oppvekst Melhus.

4. Foreldreundersøkelsen 2023

2023 ?

Alle barnehagestørrelser ?

Alle eierformer ?

Alle aldersgrupper ?

Hele landet ?

Alle fylker ?

Alle kommuner ?

Alle barnehager ?

Trøndelag - Tröndelage ?

Melhus ?

Alle barnehager ?

Spørsmålene i foreldreundersøkelse...

Kategorier - Spørsmål	Snittsvar ?	Antall svar ?	Snittsvar ?	Antall svar ?
+ Ute- og innemiljø	4,2	133 045	4,1	431
+ Relasjon mellom barn og voksen	4,5	133 032	4,5	430
+ Barnets trivsel	4,7	133 002	4,7	430
+ Informasjon	4,3	132 967	4,3	430
+ Barnets utvikling	4,7	133 002	4,7	430
+ Medvirkning	4,3	133 018	4,2	431
+ Henting og levering	4,4	133 022	4,4	431
+ Tilvenning og skolestart	4,5	86 700	4,4	268
+ Tilfredshet	4,5	132 193	4,5	426

Melhus kommune scorer godt sett opp mot gjennomsnittet i landet, men det må stadig jobbes med høy kvalitet i tjenestene. Foreldreundersøkelsen måler foreldres opplevelse av ulike kvaliteter i barnehagen. Dette betyr at barnehagene må jobbe med synliggjøring av praksis for å sikre at grunnlaget for vurdering er best mulig. Sett opp mot resultater i 2021, så scorer Melhus noe lavere på tre punkter; Ute- og innemiljø, Medvirkning og Tilvenning og

skolestart. Score for generell tilfredshet er den samme, både nasjonalt og på kommunenivå i 2021 og 2023. Beste score er 5,0.

[Foreldreundersøkelsen i barnehagen – resultater | udir.no](#)

Foreldreundersøkelsen vil være tema på styrernetverk, slik at man får gode drøftinger rundt grunnlaget for de ulike scorene og se på hvilke tiltak som bør settes i gang for forbedring.

5. Nøkkeltall for 2023

Når man sammenligner kommunale tjenester, ønsker man å måle resultat kvaliteten. Det vil si nytteverdien for brukeren av tjenesten. Slike data finnes til dels for grunnskolen (læringsutbytte og trivsel). Det finnes ikke data om resultater for brukerne i barnehagen. I stedet måles man kaller strukturkvalitet. Det vil si innsatsfaktorene, for eksempel de ansattes kompetanse og bemanningsfaktor.

I Melhus oppfyller 100 prosent av de kommunale barnehagene pedagognormen, ifølge tall fra Utdanningsdirektoratet. Vi hadde en dispensasjon fra pedagognormen for 2023.

Melhus har 41,8 % av grunnbemanningen som er barnehagelærerutdannet. I tillegg kommer andre relevante ansatte med andre arbeidsoppgaver (spes.ped, styrer).

Andelen menn ansatt i barnehager er stabilt, nasjonalt er tallet 11,7 prosent. Andelen menn som jobber i barnehagene i Melhus er på 15,8 prosent.

Nasjonalt viser tallene at 94 prosent av alle barn i barnehagealder hadde plass i barnehagen i 2023. I Melhus har 95 prosent av barna barnehageplass.

Resultater i Melhus 2022 og 2023, Kostragruppe 7 og landet (uten Oslo) framgår i tabellen under.

6. KOSTRA Barnehage 2023

	Melhus 2022	Melhus 2023	Skaun	Malvik	Stjørdal	Orkland	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Prioritet								
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av	15,9 %	16,9 %	16,9 %	16,3 %	14,6 %	12,8 %	14,7 %	14,2 %

kommunens totale netto driftsutgifter (B)								
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B) *) **)	203 923	220 945	233 235	190 682	221 566	223 238	211 795	214 241
Produktivitet								
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage (B) *)	183 581	198 677	198 518	163 517	195 127	190 185	198 069	209 318
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehage (f201) per barn i kommunal barnehage (kr) *)	204 186	215 667	219 998	206 126	227 546	218 354	215 114	221 974
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehager (f201, f211, f221) per barn i kommunal barnehage (kr *)	254 719	265 360	271 386	241 426	281 134	259 057	268 065	283 218
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert oppholdstime (kr) (B) *)	85,0	92,0	91,9	75,7	90,4	88,0	91,7	96,9
Korrigerte brutto driftsutgifter til lokaler og skyss (f221) per barn i kommunal barnehage (kr) *)	29 327	27 330	22 988	19 631	26 526	27 260	24 354	27 646
Korrigerte brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn (f211) per barn i kommunal barnehage (kr) *)	21 206	22 363	28 400	15 669	27 062	13 443	28 596	33 598
Korrigerte oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager (B)	12 332	12 138	11 520	12 632	12 612	12 190	12 446	12 076
Dekningsgrad								
Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 0 år (B)	7,8 %	0,6 %	0,0 %	6,4 %	4,8 %	1,2 %	4,6 %	5,1 %
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år (B)	90,4 %	89,9 %	93,2 %	89,4 %	94,1 %	92,2 %	87,6 %	88,8 %
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	94,4 %	95,0 %	95,8 %	91,5 %	96,6 %	95,9 %	93,3 %	94,0 %
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år (B)	97,1 %	98,3 %	97,5 %	92,8 %	98,2 %	98,5 %	96,9 %	97,3 %
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (B)	78,9 %	79,1 %	92,3 %	71,9 %	46,5 %	100,0 %	56,4 %	50,7 %

Andel barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn, i forhold til alle barn i barnehage. Alle barnehager (prosent)	16,5 %	17,3 %	8,6 %	14,9 %	17,3 %	17,1 %	20,3 %	22,6 %
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass (B)	12,2 %	12,1 %	5,7 %	11,3 %	13,9 %	15,3 %	17,0 %	19,1 %
Kvalitet								
Andel barnehagelærere i prosent av grunnbemanningen (prosent)	45,4 %	41,8 %	44,5 %	32,4 %	45,6 %	47,6 %	41,5 %	41,3 %
Leke- og oppholdsareal per barn i barnehage (m2) (B)	6,1	6,0	6,7	4,8	5,7	7,2	5,8	5,9

**) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).*

***) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov*

Vi ser at det har vært en økning i netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år fra 2022 til 2023. Netto driftsutgifter i kommunale barnehager er de totale driftsutgiftene fratrasket eventuelle inntekter kommunen mottar, som for eksempel foreldrebetaling. Netto driftsutgifter viser dermed kommunens faktiske kostnad for å drive barnehagen.

Noe av dette er knyttet til en økning i antall timer i spesialpedagogiske vedtak og skyss til barn med vedtak, samt en økning av tilrettelegging etter §37. Økningen kan også forklares med en økt etterspørsel på småbarnsplasser, som gir en økt ressursbruk. Det har også vært et økt trykk i etterspørsel i Melhus sør, og det har vært en praksis i Melhus for å tilrettelegge for tilgang til tjenester i alle sju tettsteder. Derfor ble tilbudet på Lundamo og Flå økt. Dette gir innbyggere gode tjenester, men det gir en økt kostnad. I 2023 ble det avsatt flere flyktningeplasser enn tidligere. Disse plassene blir finansiert av flyktningetjenesten (foreldrebetaling), mens innbyggertilskuddet kommer først året etter telledato. Det vil si at barnehager med mottaksplasser har ansatte dimensjonert for de ekstra plassene. Dette gjør også at vi står med flere ansatte per barn på telledato. Da blir ansatte rapportert, men ikke de avsatte barnehageplassene, så fremt ingen har startet enda.

Vi kan se av KOSTRA at Melhus kommune har store utgifter på lokaler, samt lønn og litt under nivå på spesialpedagogisk hjelp, sett opp mot Kostragruppe 7. Samlet prioritering

ligger dermed noe over, men likevel på samme nivå på årsverkstetthet og utgift per korrigerte oppholdstime.

12379: Utgifter til barnehager, nøkkeltall, etter år, statistikkvariabel og region

✓ Informasjon om tabellen ✓ Endre visning ✓ Rediger og beregne ✓ Lagre data som ✓ Lagre spørring ✓ Skjul tomme rader	Rotér mot venstre Rotér mot høyre Rotér manuelt Excel (xlsx) Fullskjerm						
	5028 Melhus	5029 Skaun	5031 Malvik	5059 Orkland	1653 Melhus (-2017)	1657 Skaun (-2017)	1663 Malvik (-2017)
2022							
Brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn (f 211) per barn som får ekstra ressurser, alle barnehager (kr)	120 725	247 644	134 347	77 161	.	.	.
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehager samlet (f201, f211, f221) per barn i kommunal barnehage (kr)	243 750	243 758	225 234	232 492	.	.	.
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehage (f201) per barn i kommunal barnehage (kr)	195 393	194 545	181 189	193 023	.	.	.
Korrigerte brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn (f211) per barn i kommunal barnehage (kr)	20 293	23 601	18 316	13 278	.	.	.
Korrigerte brutto driftsutgifter til lokaler og skyss (f221) per barn i kommunal barnehage (kr)	28 064	25 612	25 729	26 191	.	.	.
Kommunale overføringer av driftsmidler til private barnehager per korrigert oppholdstime (kr)	70	75	69	..	.	.	.
Kommunale overføringer av driftsmidler til private barnehager (1000 kr)	38 833	7 837	49 386	74	.	.	.
2023							
Brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn (f 211) per barn som får ekstra ressurser, alle barnehager (kr)	123 248	287 372	105 471	76 235	.	.	.
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehager samlet (f201, f211, f221) per barn i kommunal barnehage (kr)	265 360	271 386	241 426	259 057	.	.	.
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehage (f201) per barn i kommunal barnehage (kr)	215 667	219 998	206 126	218 354	.	.	.
Korrigerte brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn (f211) per barn i kommunal barnehage (kr)	22 363	28 400	15 669	13 443	.	.	.
Korrigerte brutto driftsutgifter til lokaler og skyss (f221) per barn i kommunal barnehage (kr)	27 330	22 988	19 631	27 260	.	.	.
Kommunale overføringer av driftsmidler til private barnehager per korrigert oppholdstime (kr)	73	79	72	..	.	.	.
Kommunale overføringer av driftsmidler til private barnehager (1000 kr)	40 176	8 286	50 023	20	.	.	.

7. Tilsyn etter lov om barnehager

Etter barnehagelovens § 53 skal kommunen føre tilsyn med at barnehagene drives i samsvar med love og dens forskrifter, med unntak av bestemmelsene i kapittel V med forskrifter. Fra august 2022 overtok Trondheim kommune, fagenheten, barnehagemyndigheten for Melhus på områdene; Tilsyn, godkjenning og behandling av dispensasjoner. Det foreligger en egen plan for tilsyn med barnehagene i Melhus, og de kan også åpne tilsyn etter tilbakemeldinger gitt til dem.

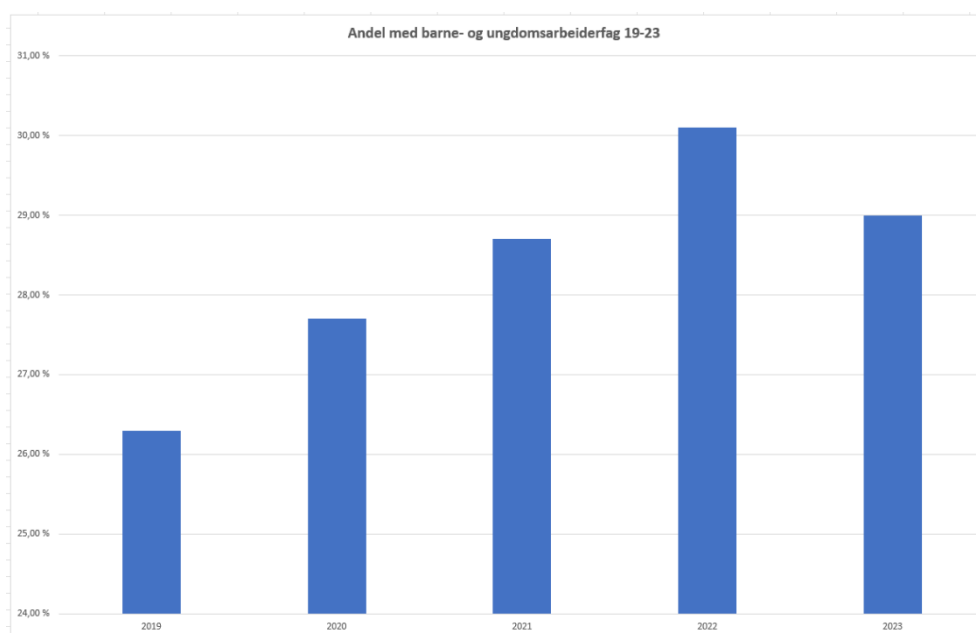
Temabasert utviklingssamtale

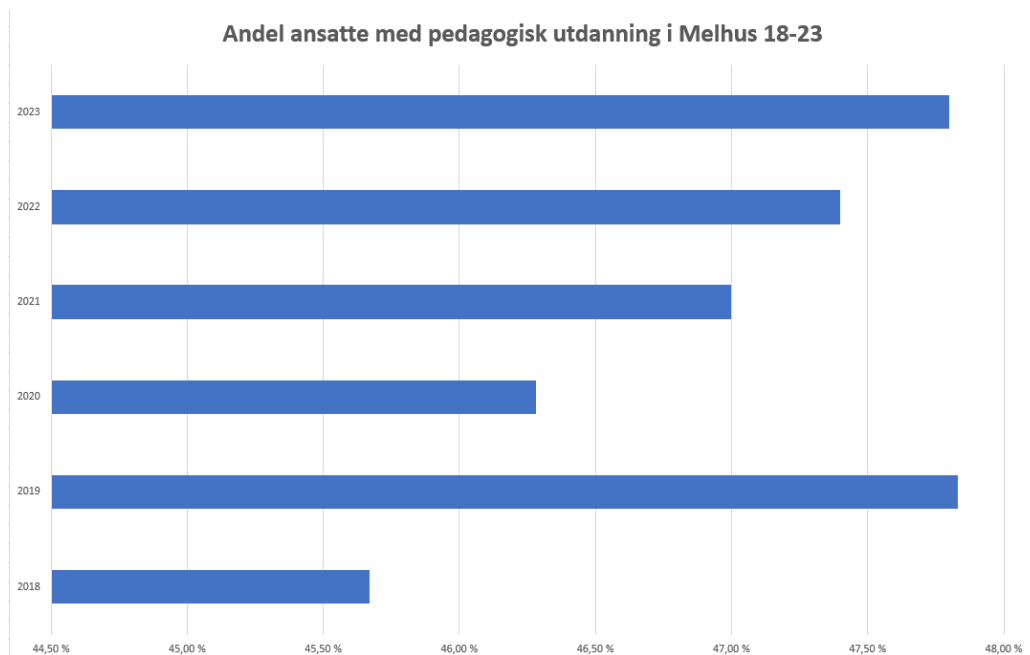
Som et ledd i kvalitetssikring, internkontroll og utviklingsarbeid gjennomfører barnehageeier temabaserte utviklingssamtaler ute på alle barnehager. Kommunalsjef, rådgivere, enhetsleder og styrer deltar på samtalene. Det er utvalgte tema, som kan variere etter hva som er mest hensiktsmessig i perioden.

8. Barnehagens ansatte

Den viktigste ressursen i barnehagen er de ansatte som arbeider der, og personalets kompetanse er den viktigste kvalitetsfaktoren i barnehagen. Barnet er prisgitt de ansatte det møter i hverdagen sin. Voksne som forstår, har kunnskap og omsorg. Voksne som leker, ler, men også ser det triste og alvorlige. Gode relasjoner og samhandling mellom ansatte og barn, og barn imellom, er avgjørende for barns trivsel og utvikling.

Under ser vi en oversikt over kompetanse og utdanning hos ansatte i barnehagene i Melhus 2018-2023.

Personalets ansvar og oppgaver

Her kommer lenker til dokumenter som beskriver personalets ansvar og oppgaver.

[Stillingsbeskrivelser i barnehagene i Melhus](#)

[Rammeplanen for barnehagen](#)

9. Barn og foreldres medvirkning

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. (Barnehageloven § 1).

For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg. Foreldrerådet består av foreldrene til alle barna og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. "Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ." "Barnehageeieren skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget." (Barnehageloven § 4).

Barnehagene i Melhus gjennomfører Utdanningsdirektoratets foreldreundersøkelse hvert andre år (se under avsnitt Foreldreundersøkelsen 2023).

§ 3 Barns medvirkning (Barnehageloven):

- Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet og i saker som gjelder dem selv.
- Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.
- Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.
- I alle handlinger og avgjørelser som gjelder barn i barnehagen, skal hva som er best for barnet, være et grunnleggende hensyn.

Barnehagene i Melhus har hatt «Barnets stemme» som felles tema, for å løfte barns medvirkning, også sett i lys av ny lovgivning i forhold til et trygt og godt barnehagemiljø.

Alle barnehage i Melhus har egne FAU, og har jevnlig møter med dem. De representerer også foreldre i SU. Her har de mulighet til å få komme med innspill til barnehagens planer og innhold. Barnehagene melder om at de opplever en ny foreldregenerasjon, hvor det er økt behov for informasjon og veiledning i foreldrerollen. Dette krever at barnehagene er tydelige på forventninger og informasjon, og at man må fornye seg når det gjelder ulike plattformer å få ut informasjon på. Barnehagene er opptatt av dialog mellom barnehage og hjem, og at et godt samarbeid gir et godt grunnlag for samarbeid for en god oppvekst. Det krever at barnehagen er profesjonell i sitt møte med foreldre, og at møtene er kvalitetsbærende.

Et av områdene Melhus skal se nærmere på er tilvenningsfasen når barn starter i barnehagen. Dette vil bli et viktig punkt for videre samarbeid mellom barnehage og foreldre.

10. Minoritetsspråklige barn

12272: Minoritetsspråklige barn i barnehager 1-5 år, etter statistikkvariabel, år og region

✓ Informasjon om tabellen	Rotér mot venstre	Rotér mot høyre	Rotér manuelt	Excel (xlsx)	Fullskjerm
✓ Endre visning					
✓ Rediger og beregne					
✓ Lagre data som					
✓ Lagre spørring					
✓ Skjul tomme rader					
		2022	2023		
		5028 Melhus	5028 Melhus		
	Barn i barnehage (antall)	925	914		
	Minoritetsspråklige barn (antall)	113	111		
	Innvandrerbarn (antall)	143	145		
	Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn (prosent)	79,0	76,6		
	Andel minoritetsspråklige barn i forhold til alle barn i barnehage (prosent)	12,2	12,1		

I 2023 har barnehagene i Melhus hatt 113 minoritetsspråklige barn (30 av dem er flyktninger eller som har opphold av humanitære grunnlag). I Melhus går 76,6 prosent av barna med minoritetsbakgrunn i barnehage, ifølge tallene. Dette er noe nedgang fra 2022 (79 %).

Innvandrerbarn her er antall barn 1-5 år med innvandringsbakgrunn per 31.12. eksklusive barn med landbakgrunn fra Danmark, Sverige,

Irland, Storbritannia, USA, Australia og New Zealand. Dette omfatter innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre.

Dette vil si at arbeidsinnvandring også er med i tallene, f.eks fra Polen, Latvia, Litauen, Russland etc. Det er en mulig feilkilde her, da barn som går i barnehager utenfor Melhus ikke er registrert i de tilgjengelige statistikkene.

Minoritetsspråklige barn defineres som; "Barnet og barnets foresatte har et annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk og engelsk".

Barnehagene i Nedre Melhus er de barnehagene som tar imot flest flyktningbarn. Mye av dette handler om bosetting og at disse barnehagene har opparbeidet seg god kompetanse gjennom flere år med minoritetsspråklige barn og familier. Vi ser også at det er behov for å ha noen beredskapsplasser i barnehagene, da det kommer familier hele året. Dette antallet er økt i forbindelse med mottak av Ukrainske flyktninger, i flere deler av kommunen.

I barnehagen er språkarbeidet i fokus gjennom hele dagen. Arbeid med abstrakte ord, forstå følelser, visualisering med bruk av bilder og kroppsspråk er spesielt viktig for minoritetsspråklige barn, men skal samtidig være en del av det allmenn-pedagogiske tilbudet til alle barn.

Jamfør vedtektene for kommunale barnehager skal barn av innvandrere som skal delta i introduksjonsprogram, tilbys barnehageplass snarest og innen 3 måneder.

Beredskapsplasser dekkes økonomisk av kommunens integreringstilskudd.

Personalet har et ansvar for at minoritetsspråklige barn får erfaringer som bygger opp deres begrepsforståelse og ordforråd i norsk. Bruk av tospråklig assistent er av stor betydning, spesielt det første året etter oppstart i barnehagen. Dette er en god støtte i kommunikasjonen med foreldre og i oppfølgingen av det enkelte barn i alle hverdagssituasjoner.

11. Spesialpedagogisk hjelp

13502: Utvalgte nøkkeltall for barnehager, etter statistikkvariabel, år og region

✓ Informasjon om tabellen

✓ Endre visning

✓ Rediger og beregne

✓ Lagre data som

✓ Lagre spørring

✓ Skjul tomme rader

Rotér mot venstre

Rotér mot høyre

Rotér manuelt

Excel (xlsx)

Fullskjerm

	2019	2020	2021	2022	2023
	5028 Melhus	5028 Melhus	5028 Melhus	5028 Melhus	5028 Melhus
Andel barn i kommunale barnehager som får spesialpedagogisk hjelp (prosent)	4,4	5,4	4,6	4,9	5,1
Andel barn i private barnehager som får spesialpedagogisk hjelp (prosent)	4,3	4,3	4,7	2,8	4,5

Barn under opplæringspliktig alder har rett til spesialpedagogisk hjelp dersom de har særlige behov for det. Dette gjelder uavhengig av om de går i barnehage eller ikke. Formålet med spesialpedagogisk hjelp er å gi barn tidlig hjelp og støtte i utvikling og læring av for eksempel språklige og sosiale ferdigheter. Spesialpedagogisk hjelp kan gis til barnet individuelt eller i gruppe. Hjelpen skal omfatte tilbud om foreldreveiledning. (Barnehageloven § 31).

Kommunen skal sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud (§37). Plikten til tilrettelegging omfatter ikke tiltak som innebærer en uforholdsmessig byrde for kommunen. Ved vurderingen av om tilretteleggingen innebærer en uforholdsmessig byrde, skal det særlig legges vekt på tilretteleggingens effekt for å nedbygge funksjonshemmende barrierer, de nødvendige kostnadene ved tilretteleggingen og virksomhetens ressurser.

Kommunen fattet vedtak om tilrettelegging av barnehagetilbudet til barn med nedsatt funksjonsevne.

Dersom gratis skyss er nødvendig for at barnet skal kunne motta spesialpedagogisk hjelp, har barnet rett til slik skyss (§36).

Kommunen skal fatte vedtak om, og oppfylle retten til skyss, nødvendig reisefølge, tilsyn og innlosjering.

I Melhus ser vi en oppgang i antall barn som har spesialpedagogisk hjelp (§31), når man ser summen på kommunale og private under ett, samlet sett ca 5 % av alle barn i barnehage. Antall barn med spesialpedagogisk hjelp i de private barnehagene har økt fra 2022. Vi ser at antall barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud (§37), samt barn som har rett på skyss (§36) er relativt stabilt, og at antall årstimer på spesialpedagog og spesialpedagogisk assistent er stabilt. Når man ser dette opp mot at det er mindre antall barn med behov for barnehageplass, så vil derimot behovet for spesialpedagogisk hjelp reelt sett være noe økt.

I Melhus har det spesialpedagogiske området vært sett nærmere på gjennom prosjektet Skreddersøm, noe som blir videreført gjennom kompetanseløft for spesialpedagogikk og inkluderende praksis (se punkt 3.1 og 3.2). Det har vært stort søkelys på dette både nasjonalt og lokalt i flere år, hvor vi ser på organisering og praksis på feltet. Alle barnehager i Melhus har faste dager med PPT, noe som er en suksessfaktor i forhold til veiledning både individuelt og systemrettet arbeid. Gjennom felles fokus i skole, barnehage og PPT under paraplyen «Inkludering» blir dette arbeidet videreført (se punkt om felles oppvekstfokus).

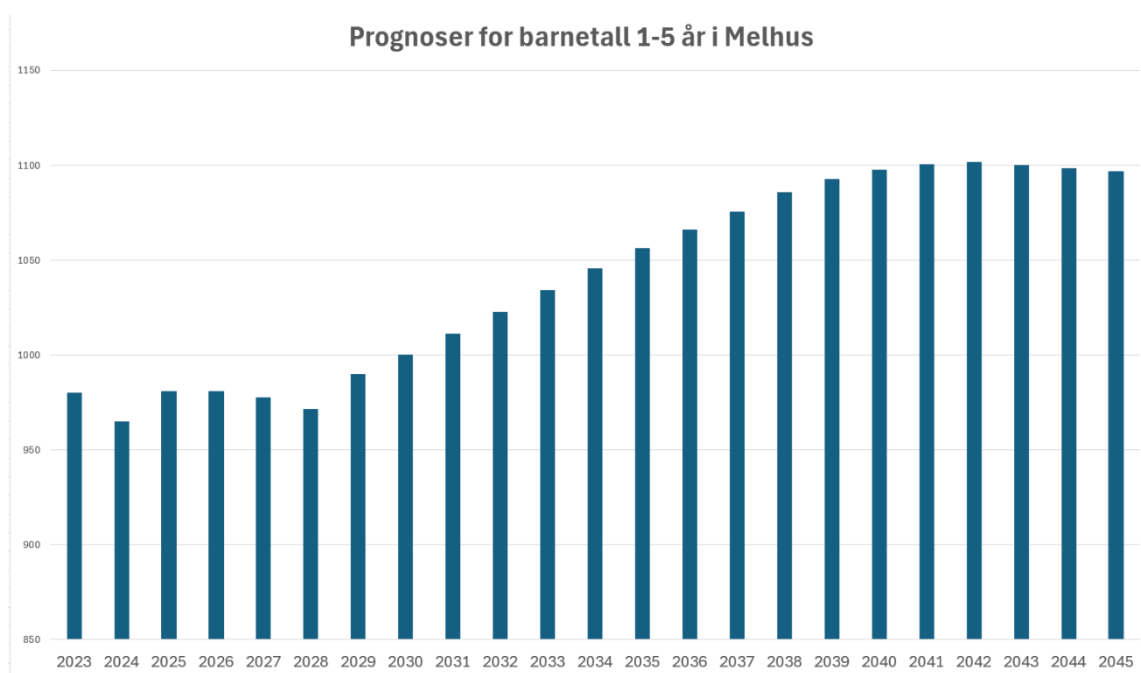
Tallet for barn som får ekstra ressurser (155 barn), inkluderer barn som får spesialpedagogisk hjelp etter barnehageloven §31 samt minoritetsspråklige barn. Tallene for minoritetsspråklige innbefatter også arbeidsinnvandring fra enkelte land (se punkt 11).

Barnehagene har mange vedtak og årstimer etter § 37 nedsatt funksjonsevne. Vi kan sette dette i sammenheng med bemanningssituasjon, som oppleves som stramt med lange åpningstider i Melhus. Få voksne gjør at det er utfordrende å ivareta barn som trenger ekstra støtte i gruppe. Dette fører igjen til en drøfting rundt normalbegrepet og hva som er forventninger innenfor det allmennpedagogiske tilbudet.

12. Opptak, kapasitet og prognoser

Melhus kommune har ett hovedopptak i året og tar inn barn gjennom supplerende opptak når det blir ledige plasser. Alle barn med rett på plass fikk plass ved hovedopptaket i 2023. I 2023 hadde vi 917 barn i barnehagene i Melhus pr 15.12.2023 (tall i kostra er fra 31.12.23, og kan derfor være avvikende).

Hvert år kommer oppdaterte prognoser fra Trondheimsregionen. Prognoser for årene fremover viser at det er en økning frem mot 2045 (prognoser for 1-5 år fra Trondheimsregionen). Vi ser dette i sammenheng med kapasitet på de ulike områdene i Melhus. Vi ser at vi med utbygging av kapasitet de siste årene skal være i stand til å ivareta behovet i mange år frem i tid. Dette avhenger av utbygging av boligenheter i Melhus, og kan dermed endres fra år til år. Planer for utbygging er hensyntatt i Trondheimsregionens prognoser.

Det må sees på alternativer til Strandvegen barnehage, om den blir berørt av ny vei, samt Sorenskrivergården på Kvål (Rosmælen barnehage), som er lite egnet for barnehagedrift. Vi ser også at tilgangen til barnehageplasser i nærbarnehager blir utfordret, da pågangene varierer i Melhus sør og i nedre Melhus. For 2022 ble dette løst ved utvidelser av barnehager i sør, ved paviljong på Lundamo, avdeling i skolebygg på Flå skole og barnehage, samt en

økning på barnegruppe på Rosmælen skole og barnehage. Paviljong på Lundamo avvikles fra august 2024. Det bygges per tiden ny barnehage på Flå, som skal stå ferdig oktober 2024. Denne vil, sammen med eksisterende barnehage på Flå, dekke et økende behov i Melhus sør for årene fremover.

For Nedre Melhus vil økt behov i første omgang bli ivaretatt av ubrukt areal på Brekkåsen idrettsbarnehage. Det er også per i dag ledig kapasitet på Gåsbakken og Eid.

13. Satsningsområder

Denne kvalitetsmeldingen inneholder ikke en egen tiltaksdel, men satsningsområder fra denne kan legges inn i planer som allerede finnes i dag, som økonomi- og handlingsplanen, kompetanseplan, rekrutteringsplan osv.

For 2023 var disse punktene satsningsområder (her med oppsummering):

- Arbeid med rekruttering, å beholde ansatte og sykefravær (nærværsarbeid). Vi ønsker å beholde egne ansatte, utvikle arbeidsmiljø og være en attraktiv arbeidsplass for nyrekruttering. Dette er løst med å få i gang IA-forum, hvor personalrådgiver og arbeidslivssenteret deltar jevnlig på styrernetverk, hvor vi gjennomgår ulike tema. Det har vært arbeidet med en ny plan for veiledning av nyutdannede i regionen, slik at vi bedre kan ta vare på de som er ferske som barnehagelærere i arbeidslivet
- Lokale tverrfaglige team i barnehager jf. tverrfaglig strategi (se punkt 3.2). Dette er ikke oppe og går i barnehagen, slik at småbarnsteam opprettholdes frem til det er nok ressurser til å sette sammen disse teamene også for barnehage. Det er satt i gang pilot i to barnehager, for å høste erfaring i hvordan vi på best mulig måte kan organisere dette for barnehage, helsestasjon og PPT.
- Oppvekststrategi (ferdig høsten 2023). Dette blir et verktøy for det nye kommunestyret. Strategien er vedtatt og tas inn som satsningsområde i 2024
- Spesialpedagogikk og inkluderende praksis (se punkt 3.1). Vi gjennomfører inkluderingsanalysen, med mål om å få alle enheter gjennom innen 2025. Vi ønsker også å se mer på rettigheten og praksis rundt §37 (nedsatt funksjonsevne). Arbeidet vil bli en del av videre arbeid med inkludering
- Felles tilvenningsstrategi. Vi innleder samarbeid med May Brit Drugli (RKBU) for å se på en felles tilvenningsstrategi for barnehagene i Melhus. Det har vært gjennomført

møter med May Brit og lagt en plan for oppstart av prosess for å utvikle egen plan for Melhus

- ICDP, generell kompetanseheving, samt sertifisering av veiledere (se punkt 3.2)

Satsninger i 2024:

- Arbeid med rekruttering, å beholde ansatte, sykefravær og nærværarbeid. Vi ønsker å beholde egne ansatte, utvikle arbeidsmiljø og være en attraktiv arbeidsplass for nyrekruttering. I dette ligger også økt satsning på lærlinger
- Oppvekststrategi (vedtatt i mars 2024). Dette blir et verktøy for det nye kommunestyret, og skal implementeres ut på enhetene
- Spesialpedagogikk og inkluderende praksis (se punkt 3.1). Vi gjennomfører inkluderingsanalysen, med mål om å få alle enheter gjennom innen 2025
- Felles tilvenningsstrategi. Vi innleder samarbeid med May Brit Drugli (RKBU) for å se på en felles tilvenningsstrategi for barnehagene i Melhus. Første samling vil foregå i juni 2024 med tiltenkt oppstart fra august 2025
- ICDP, generell kompetanseheving, samt sertifisering av veiledere (se punkt 3.2). Tiltaket må evt prioriteres i ØHP for 2025
- Toppet bemanning, jmf verbalvedtak fra desember, om dette blir prioritert i ØHP for 2025